

Z A P I S N I K

Sa 44. sjednice Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu održane 10. marta 2014. godine

Sjednica je počela u 10 sati i 35 minuta.

Predsjedavao je Rifat Rastoder, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Husnija Šabović, Genci Nimanbegu, Milorad Vuletić, Veljko Zarubica, Damir Šehović (zamjena za Draginju Vuksanović) i Azra Jasavić.

Takođe, prisustvovali su kandidati za izbor VDT-a: Vesna Jovićević, Stojanka Radović i Goran Rodić.

Sjednici je prisustvovala i predstavnik NVO Alternativa, Radovan Četković, kao i predstavnici delegacije EU u Crnoj Gori: Barbara Rotovnik i Nemanja Tepavčić.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Za sjednicu je predložen sljedeći

DNEVNI RED:

Konsultativno saslušanja kandidata sa Liste kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove za izbor Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore

Predloženi dnevni red je usvojen jednoglasno.

PRVA TAČKA: Prije prelaska na rad po utvrđenom dnevnom redu, predsjednik Odbora, Rifat Rastoder, izvinio se kandidatima zbog kašnjenja, uz obrazloženje da je jedan poslanik službeno odsutan, jedan je zbog konflikta interesa podnio ostavku, a i imamo političku odluku Demokratskog fronta da ovih dana ne učestvuju u radu Parlamenta. Otvorio je 44. sjednicu Odbora i podsjetio da je Skupština Crne Gore usvojila Amandmane I do XVI na Ustav Crne Gore. Amandmanom III, propisano je da Skupština Crne Gore, između ostalog, bira i razrješava vrhovnog državnog tužioca. Amandmanom X, propisano je da Vrhovnog državnog tužioca bira i razrješava Skupština, nakon saslušanja u nadležnom radnom tijelu Skupštine, na predlog Tužilačkog savjeta, po raspisanom javnom pozivu. Skupština Crne Gore je, shodno Ustavnim izmjenama u oblasti pravosuđa, između ostalih, na sjednici osmog vanrednog zasijedanja, usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužilaštvu. Takođe, Izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore, predviđene su i nove nadležnosti Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu, na način da Odbor razmatra predlog za izbor Vrhovnog državnog tužioca. Dakle, na osnovu člana 36 Zakona, Skupštini Crne Gore, dostavljen je obrazložen Predlog Tužilačkog savjeta za izbor Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore, koji je podnio Tužilački savjet, sa biografskim

podacima i Listom kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove za izbor Vrhovnog državnog tužioca. Na 34. sjednici Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu, održanoj 11. decembra 2013. godine, realizovano je Konsultativno saslušanje kandidata za izbor Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore, prof. dr Branka Vučkovića, predloženog od strane Tužilačkog savjeta. Na 37. sjednici, shodno članu 40 i članu 69 stav 1 i 2 predloženo je da se Predlog za izbor Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore, koji je podnio Tužilački savjet, stavi na izjašnjenje. Većina članova Odbora odlučila je da se o ovom Predlogu ne treba izjašnjavati. S tim u vezi Skupštini je dostavljen Izvještaj, koji je sadržao pitanja poslanika i odgovore kandidata. Na desetoj sjednici drugog redovnog zasijedanja u 2013. godini, održanoj 27. decembra 2013. godine, dr Branko Vučković, kandidat za izbor Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore, predložen od strane Tužilačkog savjeta, nije dobio potrebnu dvotrećinsku većinu. Shodno izmijenjenom članu 91 Ustava, u slučaju da se u prvom krugu ne izglasa predloženi kandidat, Skupština će, u drugom glasanju tropetinskom većinom svih poslanika, najranije nakon mjesec dana od dana glasanja za predloženog kandidata, izabrati VDT-a iz reda svih kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove. Na kraju, poslanik Rastoder je podsjetio da su kandidati koji se nalaze na Listi kandidata: Vesna Jovičević, viši državni tužilac u Podgorici, Stojanka Radović, zamjenik Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore i Goran Rodić, advokat i član Advokatske komore Crne Gore i dao riječ prvom kandidatu, gospođi Vesni Jovičević.

U uvodnom predstavljanju, kandidat za izbor VDT-a, Vesna Jovičević, naglasila je da joj je 27. decembra prošle godine istekao mandat, te je sada u statusu neraspoređenog tužioca, ali u periodu od godinu dana ima mogućnost da se i dalje bavi tužilačkim poslom. odsjetila je na dostavljene biografske podatke. Navela je da je rođena 1957. godine u Foči, Pravni fakultet je završila u Podgorici, prvo zaposlenje je dobila u državnom tužilaštvu u Podgorici 1984. godine i do danas radi u tužilačkoj organizaciji, gdje je prošla sve faze, od stručno-saradničkog staža i polaganja pravosudnog ispita, do 1992. godine, kad je u Skupštini Crne Gore izabrana za zamjenika Opštinskog javnog tužilaštva. Za zamjenika Višeg državnog tužioca u Podgorici izabrana je 2003. godine, nakon toga za vršioca dužnosti Višeg državnog tužioca i kasnije, za Višeg državnog tužioca. U daljem izlaganju, govorila je o specifičnoj nadležnosti u smislu vršenja funkcije gonjenja izvršilaca najtežih krivičnih djela i, s tim u vezi, dobroj organizaciji za vrijeme rada u tužilaštvu, o uspješnim rezultatima koji su postignuti na osnovu toga, a koji će, između ostalog, biti sadržani u godišnjem izvještaju o radu tužilaštva, tako da o tome sada može pohvalno govoriti. Kao važno, istakla je da je 2011. godine započeta primjena novog Zakonika o krivičnom postupku, kojim su predviđena potpuno nova ovlašćenja za tužioca na način što je od suda preuzet postupak istrage, a to su ovlašćenja koja je tužilac dobio prvi put. S tim u vezi, tekla su osposobljavanja vezana za implementaciju, koja sa po njenom mišljenju bila dobro organizovana i spremno su dočekali nova ovlašćenja, a s obzirom da je u pitanju velika reforma, smatra da su postignuti fantastični rezultati, što će ući u izvještaj za 2013.

godinu. Na kraju, naglasila je da su, po njenoj ocjeni, tužioci opravdali očekivanja i preuzeli ovlaštenja u skladu sa zakonom, uz puno poštovanje prava svih učesnika u krivičnom postupku. Što se tiče Višeg državnog tužilaštva kojim je rukovodila, Vesna Jovičević je naglasila da nije bilo pritužbe na rad u prethodnom periodu, kao ni na postupanje državnih tužilaca u pogledu povrede bilo kog prava. Bilo je pritužbi, ali jako malo, i to na eventualno preduzimanje ili nepreduzimanje krivičnog gonjenja u određenim situacijama. Državno tužilaštvo u vršenju funkcije jednako poštuje prava svih učesnika u postupku i dužan je da preduzima radnje i pribavlja sve dokaze koji idu u prilog, a i na štetu okrivljenog. Dakle, nakon svih pribavljenih dokaza, tužioci su podizali optužnice i bili su jako uspješni u tome, te u prilog uspješnom radu tužilaca govori podatak da su optužnice potvrđivane u 90% slučajeva. U međuvremenu, navela je da se nadležnost tužilaštva proširila na rješavanje krivičnog djela pranja novca i pitanje koruptivnih krivičnih djela. Tužioci u redovnim tužilaštvima, konkretno Višem državnom tužilaštvu, nijesu bili zadovoljni time, jer Više državno tužilaštvo smatra da im nedostaje podrška istražnog tima, koju specijalni tužilac ima u svim tim oblastima i kod njih je rješavanje mnogo jednostavnije. S tim u vezi, naglasila je da je, kao rukovodilac, pokušavala je da riješi tu situaciju. U slučaju da bude izabrana, naglasila je da bi dala svu podršku za nezavisnost Specijalnog tužilaštva, u pravcu u kom se i krenulo, jer bi se na taj način postigli bolji rezultati u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije. Na kraju, kao razloge za prijavu, kandidatkinja Jovičević je navela uspješnu karijeru i profesionalno iskustvo, koje je garancija za uspješno vršenje dužnosti VDT-a, kao i iskustvo u radu u krivičnim postupcima.

U uvodnom predstavljanju, Stojanka Radović je saopštila da je rođena 1957. godine u Podgorici, gdje je završila Pravni fakultet, kao jedan od najboljih studenata u generaciji, sa prosječnom ocjenom 9, nakon čega se zaposlila u tadašnjem Opštinskom javnom tužilaštvu, položila pravosudni ispit, a 1985. godine izabrana je za zamjenika Opštinskog javnog tužioca i do danas, neprekidno je nosilac tužilačke funkcije. Sada je zamjenik Vrhovnog državnog tužioca u Podgorici. U obavljanju tužilačkog posla bavila se krivičnim gonjenjem svih vrsta kriminala, prošla je mnoge specijalističke obuke i kurseve, završila je kurs o organizovanom kriminalu na Policijskoj akademiji u Danilovgradu, kurs o transnacionalnom organizovanom kriminalu u Češkoj, kurs o zaštiti svjedoka u Lionu, internacionalne studije o transnacionalnom organizovanom kriminalu u Parizu, kao i u Makedoniji, kurs o organizovanom kriminalu i finansijskim istragama. Uradila je više stručnih radova koji su objavljeni u Reviji udruženja za krivično pravo i kriminalnu politiku Crne Gore, zatim u publikaciji Uprave za antikorupciju, radila je kao predavač na Policijskoj akademiji u Danilovgradu, Centru za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije, zatim na mnogim konferencijama, seminarima, obukama, radionicama. Takođe, podsjetila je na osnivanje Odjeljenja za suzbijanje organizovanog kriminala i korupcije, pri Vrhovnom državnom tužilaštvu, kada su je, uz prethodno pribavljeno mišljenje Tužilačkog savjeta, postavili za tužioca za tu specijalnu nadležnost. U nastavku, istakla je da se njen rad na poziciji specijalnog tužioca, u

petogodišnjem mandatu, može cijeniti sa više aspekata uspješnim, kako prilikom organizacije i funkcionisanja tog odjeljenja, tako i sa aspekta obrade broja predmeta i strukture. Svi započeti predmeti, dok je bila na toj poziciji, dobili su sudski epilog i većina se završila osuđujućim presudama. Takođe, naglasila je da se njen rad može cijeniti uspješnim i sa aspekta primjene novih mehanizama ili pravila za suzbijanje organizovanog kriminala, kao što su specijalne istražne radnje, mjere tajnog nadzora, primjena programa zaštite svjedoka, kao i sa aspekta uspostavljanja saradnje. S tim u vezi, mišljenja je da bez uspostavljanja funkcionalne veze između organa gonjenja i presuđenja, kao i međunarodne saradnje, nema uspješnog suzbijanja organizovanog kriminala. Njen rad ocijenjen je pozitivnim i od strane ekspertske misije OEBS-a, Evropske komisije, a na osnovu saradnje, uočene su neke prepreke u zakonu i potekle su inicijative za izmjenu zakonskih propisa u oblasti organizovanog kriminala. Stojanka Radović je dalje navela da je nadležnost Specijalnog odjeljenja proširena, ne samo na suzbijanje organizovanog kriminala, već i na slučajeve korupcije, terorizma i ratnih zločina, kada je povećan i broj zamjenika i ostvareni su značajni rezultati. Do tada, odnosno u prve dvije godine, bila je jedini nosilac tog posla, naredne dvije godine imala je jednog zamjenika, a u posljednoj godini, s obzirom na proširenu nadležnost, povećan je broj izvršilaca za još četiri. Što se tiče daljeg rada, naglasila je da je u posljednjoj godini mandata imala značajne rezultate, poznat je kotorski slučaj vezano za katastar, zatim više slučajeva vezanih za policiju, za krivična djela primanja mita, zloupotrebe službenog položaja i sl. Osvrćući se na period vršenja funkcije zamjenika VDT-a, podsjetila je da je u tom periodu nastavila rad na slučaju „Orlov let“, kao i na slučaju „ubistva policijskog službenika Ščekića“. Iz nadležnosti rada Vrhovnog državnog tužioca, apostrofirala je i zahtjeve za zaštitu zakonitosti, naglašavajući da je od dvadeset podnesenih, Vrhovni sud usvojio osamnaest, kao osnovane. Na kraju, kada je riječ o motivima prijave, istakla je želju da velikim iskustvom i stečenim znanjem doprinese ostvarivanju potpune ustavne funkcije i pozicije VDT-a u društvu.

Poslednji kandidat za izbor VDT-a, Goran Rodić, je u uvodnom predstavljanju naveo je da je rođen 1960. godine u Sarajevu. Započeo je 1984. godine pripravnički staž u vojnom pravosuđu u Sarajevu, završio školu rezervnih oficira, nakon čega je ušao u aktivnu vojnu službu. Nakon obavljenog pripravničkog staža, postavljen je za zamjenika vojnog tužioca sedme armije u Sarajevu, koja je obuhvatala prostor čitave BiH, pa sve do Mađarske granice, što znači da se radilo o ogromnom prostoru. Krajem 1992. godine je imenovan za sudiju vojnog suda u Podgorici. Od 1995. godine radi kao advokat u Crnoj Gori, a od 2000. godine na listi je branilaca Suda u Hagu i član je Advokatske komore Međunarodnog tribunala. Takođe, istakao je da se nalazi na listi branilaca pred Državnim sudom Bosne i Hercegovine, da je učestvovao pred visokim Sudom pravde u Londonu, pred Apelacionim sudom u Rimu, te da je postupao u predmetima koji su bili pod velikom pažnjom javnosti tokom cijele svoje karijere i ima dosta međunarodnog iskustva. U daljem izlaganju, govorio je o učešću na brojnim seminarima, radionicama, obukama, na kojima je učestvovao i kao predavač. Što se

tiče motiva za javljanje na oglas, istakao je da će ove godine biti 30 godina njegove pravne karijere, radio je u tužilaštvu, kao istražni sudija, sudija i branilac, tako da smatra da ima zaokruženu priču kao pravnik koji se oprobao na svim funkcijama. Kao advokat u Crnoj Gori, naveo je da je, po prirodi posla, najčešće s druge strane u sudnici, znači suprotno od tužioca, tako da se bliže mogao upoznati sa problemima ili radom tužilaštva i suda. Za razliku od prethodnih izlaganja, Goran Rodić je mišljenja da se tužilaštvo danas ne nalazi na poziciji koju bi po zakonu trebalo da ima, a to je viđenje i poslanika, ljudi iz državnih organa, građana, NVO sektora i predstavnika međunarodne zajednice. S tim u vezi, smatra da bi svojim iskustvom, stručnošću i profesionalnošću, mogao da doprinese da se tužilaštvo vrati u poziciju koju bi trebalo da ima, da vrati autoritet, zasnovan na stručnosti, nezavisnosti i profesionalnom obavljanju funkcije, a to se sve ostvaruje kroz rad. U nastavku, govorio je o neophodnim promjenama u tužilaštvu, naročito u pogledu stručnosti, načinu dolaženja do tužilačke funkcije i napredovanju u tužilačkoj karijeri, kao i o potrebi dalje afirmacije profesionalne odgovornosti tužilaca, iz razloga što ne zna da je bilo slučajeva profesionalne odgovornosti, a nemoguće je da su u svemu poštovane etika i kodeks tužilačke profesije i odredbe procesnog zakona. Kandidat Rodić se, takođe, osvrnuo i na odnos koji tužilaštvo ima sa medijima, gdje je mišljenja, da bi na istom trebalo poraditi, iz razloga što je u interesu tužilaštva da ima dobar odnos sa medijima, koji sa svojim istraživačkim radom samo mogu biti od pomoći. Što se tiče primjene Zakonika o krivičnom postupku i prelaska na koncept tužilačke istrage, mišljenja je da kod nas nije prenesen cijeli sistem, jer kad date jednoj strani da vodi tužilačku istragu, morate paralelno dati prava i drugoj strani, radi jednakosti oružja, a toga po postojećem ZKP-u apsolutno nema. Odbrani su umanjena prava, odnosno okrivljenom da se žali na naredbu u istrazi, da učestvuje u postupku potvrđivanja ili prigovora na optužnicu, a svakako bi se, od strane odbrane, moglo doprinijeti boljoj odluci vijeća koje treba da potvrdi optužnicu. Na kraju, smatra da je građanin koji se danas zatekne u funkciji okrivljenog, priličan dekor u sudnici, a tužilaštva bi trebalo da štiti javni interes i obezbijedi punu primjenu prava.

Poslanik Milorad Vuletić je u svojoj riječi naveo da su članovi Odbora imali priliku da čuju impozantne lične, stručne i profesionalne biografije i postavio pitanje da li je, po mišljenju kandidata, postojeća organizaciona struktura tužilaštva adekvatna i optimalna, a ako nije, šta je to što bi prioritetno pokušali da promijene u cilju efikasnijeg i kvalitetnijeg rada tužilačke organizacije. Drugo pitanje, odnosilo se na dalju borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i šta bi preduzeli u cilju poboljšanja rezultata na suzbijanju istog, kao i na koji način bi ojačali kapacitete tužilaštva, ukoliko postojeći nijesu optimalni, kako bi doprinijeli efikasnijem ispunjenju mjera za Poglavlje 23. Takođe, kada je u pitanju izviđaj, pitanje je sa kojim institucijama se saradnja mora poboljšati, kako bi faza izviđaja bila efikasnija i jača. Na kraju, postavio je pitanje kakav je status Specijalnog odjeljenja u okviru tužilačke organizacije, te koji oblik samostalnosti smatraju optimalnim, da li u potpunosti samostalno ili u okviru nadležnosti Vrhovnog državnog tužioca.

Vesna Jovičević je odgovorila da Specijalno tužilaštvo vidi u okviru tužilačke organizacije, naravno samostalno, u smislu vršenja odgovorne funkcije, a ne kao posebno, van državno-tužilačke organizacije. Što se tiče kapaciteta, u smislu organizacione strukture, smatra da je 13 osnovnih tužilaštava, dva viša i Vrhovno tužilaštvo, dovoljno kada je riječ o prostornom djelovanju, a po pitanju kadrovskih kapaciteta, ima prostora za jačanje. Podsjetila je poslanike da je u toku proces izbora rukovodilaca državnih tužilaštava, nakon čega slijedi proces izbora državnih tužioca i to će biti ozbiljan rad za novoizabrani Tužilački savjet, nakon kojeg se mora doći do optimalnih rezultata.

Stojanka Radović je u svom odgovoru predstavila funkcionisanje tužilaštva i podsjetila da je konstituisan Tužilački savjet, održana prva sjednica i konstituisana su tijela tog Savjeta, a ona je na Konferenciji državnih tužilaca, izabrana sa više od 2/3 glasova, i to, po njenom mišljenju, govori o tome da kolege tužioci imaju povjerenje u nju, kao tužioca, i kao kandidata za ovu funkciju. Vezano za saradnju sa institucijama radi poboljšanja faze izviđaja, istakla je da, kao član VDT-a, učestvuje u realizaciji godišnjeg programa kontrole rada nižih tužilaštava, te da su u svakodnevnoj komunikaciji uočene neke slabe tačke kod izviđaja, i to ne kod svih, već kod pojedinih djelova tužilačke organizacije. Kao rezultat te kontrole, u nekim tužilaštvima postoje i odbačaji krivičnih prijava koji su podnešeni od strane policije, što ukazuje na to da koordinacija i timski rad nijesu dobri, te se, u tom dijelu, saradnja mora unaprijediti. Takođe, naglasila je da bi, ako bi bila izabrana, preduzela sve mjere da rad tužilaštva učini efikasnijim i transparentnijim, kroz osnivanje službe za odnose sa javnošću u okviru VDT-a, ili periodičnim organizovanjem pres konferencija i izvještavanjem oko aktuelnih problema, kao i dostavljanjem izvještaja Skupštini, ne samo jednom godišnje, već i periodično, na zahtjev određenog odbora. Kroz ovlašćenja propisana poslovniciama o radu, našla bi prostor da rukovodioci državnih tužilaštava češće održavaju kolegijume i sjednice na kojima bi se raspravljala aktuelna pitanja i problemi u radu svih tužilaštava. Takođe, na taj način bi se moglo doći do toga da se tužioci iz tužilaštva gdje je manji obim posla, upute na ispomoć kod tužilaštva sa većim obimom posla, a u slučajevima gdje nema tih mogućnosti, bilo bi prostora da se iz redova zamjenika Vrhovnog državnog tužioca upute na mjesta gdje je potrebno pružiti pomoć. Na kraju, naglasila je da u tužilaštvu nije uspostavljen pravosudni informacioni sistem i to je ono što novi tužilac treba da popravi i istakla je da bi više pažnje posvetila internet prezentaciji tužilaštava, pritužbama građana, saradnji na međunarodnom planu, kroz sklapanje bilateralnih i multilateralnih sporazumima, kao i saradnji sa vrhovnim državnim tužiocima zemalja iz okruženja i članica EU.

Goran Rodić je, uvažavajući odgovore koleginica, odgovorio da je preduslov za bilo kakve promjene u tužilaštvu isključivo edukacija. Što se tiče saradnje, iz medija saznajemo da MUP Crne Gore potpisuje protokol o saradnji sa tužilaštvom u Crnoj Gori, ali tužilac mora biti osposobljen, stručan, efikasan, profesionalan i nezavisan da rukovodi sa svima, što znaci da nikakve sporazume ne bi trebalo da pravi se MUP-om,

jer to nije MUP Engleske, nego MUP Crne Gore. S tim u vezi, mišljenja je da tužilac, kao viši organ, mora da rukovodi sa policijom u izviđajima i operacijama prikupljanja dokaza, mora da pomogne policiji, koja takođe nije na zavidnom nivou stručnosti i obučenosti standardima i tehnikama dokazivanja, gdje objektivno, i zbog nedovoljne edukacije i nedovoljnih materijalnih sredstava, stanje nije na nivou na kojem bi trebalo biti, pogotovo imajući u vidu sa kakvim oblicima kriminala se u 21. vijeku srećemo. Vezano za Specijalno tužilaštvo, stava je da bi na određen način trebalo biti nezavisno, ali u sklopu tužilačke organizacije, tj. Vrhovnog državnog tužilaštva, tako da je on apsolutno protiv toga da tužilaštvo, koje bi se bavilo organizovanim kriminalom, korupcijom, terorizmom, ratnim zločinima, bude posebno, samostalno tijelo. Na kraju, naglasio je kadrove treba podmlađivati, jer se ovaj posao uči vremenom i praksom, tako da posebnu pažnju treba posvetiti edukaciji i stručnosti.

Poslanica Azra Jasavić je u svojoj riječi navela da Vrhovno državno tužilaštvo treba da predstavlja osnovnu kariku u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije na visokom nivou, jer bez kvalitetnog VDT-a, nema vladavine prava, kao ni zdrave privrede, jer sve zajedno traži pravnu sigurnost, tako da je potrebno shvatiti ozbiljnost situacije u kojoj se naše društvo nalazi. Po njoj, vrlo je bitan personalni i profesionalni kredibilitet VDT-a, a mišljenja je da među kandidatima ima onih mogu obavljati posao na takav način, jer je tužilaštvu potrebna velika promjena i to u kadrovskom, administrativnom, informacionom, organizacionom i tehničkom smislu, kao i u odnosima sa medijima, a prije svega sa građanima. Takođe, smatra da sporazumi o saradnji predstavljaju uvredljivu predstavu za građane, koja pokazuje da nijesmo imali tužioca sa ličnim integritetom i profesionalnim kapacitetom, kao ni spremnošću da se obračuna sa organizovanim kriminalom. Poslanica Jasavić je istakla da je pitanje VDT-a krucijelno u evropskim integracijama i ujedno je pitanje ostvarivanja elementarnih prava i sloboda građana Crne Gore. S tim u vezi, postavila je pitanje kandidatima kakvi su, po njima, rezultati u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije na visokom nivou i da li bi, u cilju rješavanja ovih pitanja, bili spremni da predlože mjere tajnog nadzora i prema premijeru i visokim funkcionerima. Dalje je zanimalo šta plniraju da preduzmu povodom rješavanja afere Listing, Telekom, Snimak, privatizacije KAP i krađe struje. Posebno je postavila pitanje koleginicama iz tužilaštva, koji su to slučajevi, u pozitivnom smislu, obilježili njihove karijere, a da su pravosnažno okončani. Što se tiče daljih pitanja, istakla je činjenicu da tužilaštvo Republike Srbije vrlo aktivno radi na istrazi oko slučajeva Štrbac i Srebrenica, te kako kandidati vide saradnju sa tužilaštvom RS, po pitanju utvrđivanja odgovornih za ratne zločine. Na kraju, postavila je pitanje gospođi Radović da li je bila tužilac kada su određivane mjere tajnog nadzora nad sudijama u Višem sudu u Podgorici, te šta je sa tim slučajem i zašto smo, kao epilog, imali situaciju da su neki od tih sudija napredovali, što navodi da su tu postojali dvostruki aršini.

Vesna Jovičević je odgovorila da, kao viši državni tužilac, nije bila u prilici da prati rezultate, osim kroz godišnji izvještaj o radu, tako da je moguće da se, na osnovu statističkih podataka, vidi da se više moglo postići, jer smo u tom pravcu imali i

konstatacije predstavnika EK, ali i određene pozitivne kritike. Mišljenja je da se kroz formiranje Specijalnog tužilaštva može doprinijeti boljim rezultatima, ali je neophodno objediniti borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije u okviru tog odjeljenja. Odjeljenje je potrebno kadrovski ojačati, a sada odjeljenje ima u radu jedan istražni tim, koji je od velike pomoći. Što se tiče preduzimanja mjera tajnog nadzora, odgovorila je da bi ih sprovodila u skladu sa zakonom, te ukoliko bi se ispunili uslovi, normalno je da spremnost uvijek postoji, bilo koji građanin da je u pitanju.

Stojanka Radović je odgovorila da je procedura primjene mjera tajnog nadzora strogo propisana zakonom i izvršavala ih policija, po odluci i nalogu istražnog sudije. Ona, kao specijalni tužilac, imala je slučaj neovlašćene trgovine narkoticima sa Italijom, tako da je imala komunikaciju sa njihovim tužilaštvom, kao i sa tužilaštvom Ukrajine, u slučaju trgovine ljudima, pa slučaj falsifikovanja novca za koji su imali podatke od strane obavještajnih službi, zatim 2006. godine slučaj Orlov let, slučaj ubistva Šćekića iz 2005. godine, itd. S tim vezi, pojasnila je da se nakon okončanja mjere, materijal dostavlja sudiji i obavještava se lice protiv koga su određene mjere, a materijal, koji je dao rezultate, postaje sastavni dio krivičnih spisa i vodi se kao dokaz u sudskom postupku.

Goran Rodić je naveo da u statističke podatke ima uvid samo iz izvještaja o radu, a činjenica je da korupcija razjeda društvo i poznati su slučajevi sitnijih prijava, ali rješavanja korupcije na visokom nivou nije bilo, a materijala vjerovatno da ima, čemu svi svjedočimo. Činjenica je da nije zapelo smo na tužilaštvu, i drugi društveni činioci su važni, ali svemu bi trebalo da koordinira tužilac. Mišljenja je naše tužilaštvo nije dovoljno obučeno i osposobljeno da radi na slučajevima organizovanog kriminala, o volji ne bi da priča, a i pitanje je koliko imamo stručnih lica koji bi im pomogli u raznim oblastima. Dalje, primjetno je da tužiocu nedostaju finansijska sredstva i budžet je nedovoljan da bi se tehnički i administrativno opremili, te ni stranke ne mogu da dobiju ono što ih po zakonu sleduje. Što se tiče mjera tajnog nadzora, postupao bi jednako prema svima.

Poslanik Genci Nimanbegu je uputio pitanje kandidatkinjama iz tužilaštva, da li mogu navesti primjer da je tužilaštvo pokrenulo optužni predlog ili krivičnu prijavu za bilo koju malverzaciju u slučaju privatizacije u Crnoj Gori. Drugo pitanje bilo je vezano za povećanja učešća pripadnika manjinskih zajednica, s obzirom na činjenicu da je u Ulcinju, tek nakon 23 godine, za opštinskog državnog tužioca izabrana Albanka. Na kraju, pitao je šta bi uradili da pokušaju da umanje politički uticaj u tužilaštvu.

Vesna Jovičević je odgovorila da kao viši državni tužilac nije imala dodira sa krivičnim djelima privatizacije, ali bila je u prilici da se sretne sa krivičnim djelima zloupotrebe službenog položaja na svim nivoima. Što se tiče koleginice iz Ulcinja, navela je da joj je bilo zadovoljstvo i da je predloži i da iskaže saglasnost pri izboru, a za ranije bi se moglo protumaciti da nije bilo dovoljno kvalitetnog kadra. Znači, nije dovoljno da se predstavnik manjine javi i dobije funkciju, već mora imati određene kvalitete. Kada je riječ o političkom uticaju, odgovorila je da uticaja na nju nije bilo.

Stojanka Radović je navela da rad državnog tužilaštva mora transparentan, kako bi javnost zaključila da li je bilo političkog uticaja, a za sebe može reci da uticaja nije

bilo. Pridružila se riječima hvale za kolegice iz Ulcinja i Plava, ali bez obzira na nacionalnost, važan je kvalitetan i kolegijalan odnos. Što se tiče privatizacija, podsjetila je da je obrazovana komisija tužilaca koja treba da ispita svaki slučaj do sada, ali njoj nijesu poznati rezultati rada, jer nije bila član, a ako bi dobila mjesto VDT-a, u tom dijelu bi sprovela aktivnosti. Na kraju, mišljenja je da se velika pažnja posvećuje edukaciji kadrova, a pomoć imaju i preko međunarodnih projekata i misija.

Vesna Jovičević je dodala da je utisak o netransparentnosti rada Tužilaštva, posljedica nedovoljnog poznavanja Zakona o državnom tužilaštvu, po kome su jedino Vrhovni državni tužilac, ili lice koje on ovlasti, ovlašćeni da daju informacije.

Goran Rodić je, što se tiče pitanja prisutnosti ili izbora pripadnika manjinskih naroda, stava da VDT treba da štiti ta prava, a saglasan je da je najvažnije da ima uslove da bi mogao biti izabran. Vezano za politički uticaj, naveo je da tužilac mora da prati društvene procese, ali kroz posao ili konkretne predmete, lako se može dati ocjena ta toga ima. Uz uvažavanje onog što su rekle kolegice, iz ličnog iskustva u radu i praksi, može reći da je napravljeno srljanje u predmetima ratnih zločina u Crnoj Gori, što ne može objasniti kao neznanje ili nestručnost u tužilačkoj organizaciji, već možda kao pritisak Evrope i medija, i zasigurno je da je bilo političkog uticaja. Takođe, mišljenja je da na ovim prostorima politika još uvijek dominira nad pravom i da to nije dobro.

Poslanica Azra Jasavić je, vezano za iskaz o dobroj saradnji sa organima otkrivanja, kao i za pomenuti slučaj Orlov let, navela da je bilo je zabrinjavajuće što je crnogorskoj javnosti, smo dva dana prije izbora, objavljeno otkrivanje tog slučaja, a za nju, kao pravnik, to je bilo jako uvredljivo sa stanovišta zloupotrebe organa otkrivanja i gonjenja u predizborne svrhe vladajuće strukture. S tim u vezi, postavila je pitanje gospođi Radović je da li je to, po njenom mišljenju, bilo primjereno, te šta bi uradila da je mogla uticati, eventualno oko tog objavljivanja.

Stojanka Radović je odgovorila da je akcija Orlov let realizovana uoči parlamentarnih izbora u septembru 2006. godine, kada se pristupilo realizaciji slučaja, iz razloga što su pojedini osumnjičeni bili pod mjerama tanog nadzora i materijali koji su prikupljeni, ukazivali su da će se na dan parlamentarnih izbora izvršiti teroristički akt na tom području i to je bio razlog zbog kog se upravo tada pristupilo realizaciji. Što se tiče saradnje, u postupku prikupljanja dokaza bili su uključeni i policija i istražni sudija, a ostvarena je saradnja i sa EULEX-om sa Kosova. Znači, rađeno je potpuno zakonito i sudski epilog je imao pravosnažnu snagu, iako je bilo pisanja u javnosti da je primijenjena sila, a ona može da pogleda u oči svakog od okrivljenih i tvrdi da je predmet odrađen kvalitetno i sa puno dokaznog materijala.

Poslanica Azra Jasavić je postavila pitanje Stojanki Radović kako objašnjava činjenicu da je, u slučaju „Bukovica“, kao materijalni propis pomenut Rimski statut, koji je stupio na snagu 2002. godine, te da li je nešto preduzeto sa stanovišta utvrđivanja profesionalne odgovornosti tužilaca koji su, na taj način, doveli u poziciju sud da ima izgovor zato što nije utvrđena krivična odgovornost.

Stojanka Radović je istakla da snosi potpunu odgovornost za svaki segment rada u tužilačkoj organizaciji. Navela je da su istrage, ne samo u tom slučaju, nego i u ostalim, započete u nadležnosti višeg državnog tužilaštva, a sredinom 2008. godine, nadležnost Specijalnog odjeljenja se proširila i na krivično gonjenje ratnih zločina. Tada su istrage iz više nadležnosti prenijete u Specijalno odjeljenje i urađene su optužnice za Kaluđerski laz i Morinj, koje je ona potpisala. Slučaj Bukovice je takođe prenijet, ali je nastavljena istraga, a ona je, po isteku mandata, prešla u Vrhovno državno tužilaštvo. Kasnije je došlo do optuženja, a sada imamo i pravosnažnu presudu, nakon čega je podnešen zahtjev za zaštitu zakonitosti i na kraju, imamo odluku Vrhovnog suda. S tim u vezi, mišljenja je da je pravilan stav Vrhovnog suda, jer naša ustavna odredba kaže da se krivična i druga kažnjiva djela utvrđuju prema zakonu koji je važio u vrijeme izvršenja krivičnog djela. U slučaju Bukovica, optuženima se stavilo na teret da su preduzimali radnje u periodu '92, '95. godine, za radnje kojima su kršena pravila utvrđena Rimskim statutom koji je počeo sa primjenom 2002. godine.

Poslanik Rifat Rastoder je u svojoj riječi naveo da smo svi savremenici događaja jugoslovenske poslednje drame, svjedoci smo da je Crna Gora učestvovala i da je učinjeno dosta zlodjela, od kojih je procesuirano četiri, pet slučajeva, tako da će, prema nekim presudama, na kraju ispasti da se to nije ni dogodilo. S tim u vezi, pitanje je šta je uzrok tome, te zašto nadležni sud nije iskoristio mogućnost da sam ispravi eventualne propuste tužilaštva, odnosno ima li sve to veze sa političkim uticajem, kako je to neko već neko rekao. S tim u vezi, dodatno je postavio pitanje o odnosu i saradnji tužilaštva i suda, u kontekstu razjašnjavanja slučajeva sa elementima mogućih zločina i elementima korupcije i organizovanog kriminala.

Goran Rodić je odgovorio da, kada je u pitanju primjena međunarodnog prava i konvencija, koje su blanketna norma za krivična djela ratnih zločina, a koje poznaje i naš zakon i SFRJ, SRJ, RS i CG, najviše i najdjelotvornije vidi uticaj politike. Ponovio je da se olako ušlo u te procese, a takođe su nezavisni mediji i nevladin sektor vršili veliki pritisak, ali na kraju je ipak politika presudila. Po njemu, poslije sedam godina učešća u tim procesima, dešavale su se greške na nivou nepoznavanja abecede, koje imamo u presudama apelacionog suda koji je ukazivao tužiocu i sudu da ime i prezime oštećenog lica nije bitni element krivičnog djela, nego svojstvo tog lica, tj. činjenica da li se radi o ratnom zarobljeniku ili civilu. Dalje, postoji druga problematika, nezavisno od vrste krivičnog djela, nema razlike kada je u pitanju obezbijađivanje dokaza. Protek vremena od 10, 15, 20 godina, u vrijeme kada dokazi nijesu obezbijeđeni na adekvatan način, prouzrokuje problem u dokazivanju, i bez obzira na nacionalnost, dolazi do raznih stvari i razvijanja mašte. S tim u vezi, Goran Rodić je naveo da ne tvrdi da zločina nije bilo, ali upravo zbog ovih problema oko dokazivanja, time se trebalo mnogo ozbiljnije baviti, pa tek onda ući u optuženje, a ne nakon tri godine zatvora, ljudi da dobiju oslobađajuću presudu. Sa druge strane, ceh će da plati država, tj. građani Crne Gore, pa je pitanje gdje je profesionalna odgovornost. Takođe, u predmetu Kaluđerski laz imamo slučaj da je pretres trajao pet godina i presuda je oslobađajuća. Naveo je da je

on bio i u Morinju, gdje ima 168 oštećenih lica, i dolazili su svjedoci i pričali, međutim, rezultat je oslobađajuća prvostepena presuda, koja nije pravosnažna, ali u startu, jednog dokaza za takvo optuženje nije bilo. Kada je riječ o struci, 2004. godine je ukinuto vojno pravosuđe, te nakon toga, mišljenja je da ne postoji ni jedno optuženje za djelo iz te glave. Što se tiče događaja u Kaluđerskom laz, čak i ako bi se kvalifikovalo da se radi o greškama, to nema veze sa ratnim zločinom, već bi se mogla ispitivati, eventualno, povreda patrolne, stražarske ili druge slične službe, sa smrtnim posljedicama, u vrijeme ratnog stanja.

Predsjednik Odbora, Rifat Rastoder, u svom komentaru naveo je da su u pitanju životi, a drugo su dokazi. Zahvalio se kandidatima na učešću i zaključio da je razgovor bio konstruktivan, a članovi Odbora, shodno razgovoru sa prethodne sjednice, neće se izjašnjavati pojedinačno o kandidatima, već će se sačiniti izvještaj koji će biti proslijeđen svim poslanicima kako bi se informisali i ušli u proceduru odlučivanja.

Sa ove sjednice, a u vezi prva tačke, Skupštini je upućen sledeći:

I Z V J E Š T A J

SA KONSULTATIVNOG SASLUŠANJA KANDIDATA SA LISTE KANDIDATA KOJI ISPUNJAVAJU ZAKONSKE USLOVE ZA IZBOR VRHOVNOG DRŽAVNOG TUŽIOCA CRNE GORE

Na 44. sjednici Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu, održanoj 10. marta 2014. godine, realizovano je Konsultativno saslušanje kandidata sa Liste kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove za izbor Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore, u skladu sa članom 135 stav 2 Ustava Crne Gore i 73 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

U uvodnoj riječi poslanik Rifat Rastoder, predsjednik Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu, podsjetio je na hronologiju izmjena normativnog okvira, koje su i osnova postupka izbora VDT-a. Naime, na 12. sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2013. godini, 31. jula 2013. godine, Skupština Crne Gore usvojila je **Amandmane I do XVI na Ustav Crne Gore.**

Amandmanom III, kojim se zamjenjuju tač. 13 i 14 člana 82 Ustava Crne Gore, propisano je da Skupština Crne Gore, između ostalog, bira i razrješava Vrhovnog državnog tužioca.

Amandmanom X, kojim se zamjenjuje član 135 Ustava, propisano je da Vrhovnog državnog tužioca bira i razrješava Skupština, nakon saslušanja u nadležnom radnom tijelu Skupštine, na predlog Tužilačkog savjeta, po raspisanom javnom pozivu.

Skupština Crne Gore je, shodno Ustavnim izmjenama u oblasti pravosuđa, između ostalih, na sjednici osmog vanrednog zasijedanja, 24. septembra 2013. godine, usvojila **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužilaštvu.**

Članom 36 ovog Zakona propisano je da Tužilački savjet dostavlja Skupštini Crne Gore obrazložen Predlog za izbor Vrhovnog državnog tužioca, sa listom kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove za izbor Vrhovnog državnog tužioca.

Takođe, izmjenama i dopunama **Poslovnika Skupštine Crne Gore**, od oktobra 2013. godine, predviđene su i nove nadležnosti Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu, na način da Odbor razmatra predlog za izbor Vrhovnog državnog tužioca.

Konačno, shodno članu 36 Zakona o državnom tužilaštvu, Skupštini Crne Gore je dostavljen obrazložen **Predlog Tužilačkog savjeta za izbor Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore, koji je podnio Tužilački savjet, sa biografskim podacima i Listom kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove za izbor Vrhovnog državnog tužioca.**

Na 34. sjednici Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu, održanoj 11. decembra 2013. godine, realizovano je **Konsultativno saslušanje kandidata** za izbor Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore, **prof. dr Branka Vučkovića**, predsjednika Osnovnog suda u Kotoru, **predloženog od strane Tužilačkog savjeta.**

Na desetoj sjednici drugog redovnog skupštinskog zasijedanja u 2013. godini, održanoj 27. decembra 2013. godine, dr Branko Vučković, kandidat za izbor Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore, predložen od strane Tužilačkog savjeta, nije dobio potrebnu dvotrećinsku većinu.

Članom 91 Ustava Crne Gore, propisano je da će Skupština, u slučaju da se u prvom krugu ne izglasa predloženi kandidat za Vrhovnog državnog tužioca, u drugom glasanju tročetinskom većinom svih poslanika, najranije nakon mjesec dana, izabrati Vrhovnog državnog tužioca iz reda svih kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove.

Kandidati sa Liste kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove za izbor Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore su:

- **Vesna Jovičević** – Viši državni tužilac u Podgorici;
- **Stojanka Radović** – Zamjenik Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore;
- **Goran Rodić** – Advokat i član Advokatske komore Crne Gore.

Razgovor, odnosno konsultativno saslušanje kandidata, realizovano je u dva kruga:

I. Uvodna izlaganja kandidata

U uvodnom predstavljanju, kandidat za izbor VDT-a, Vesna Jovičević, naglašavajući da joj je 27. decembra prošle godine istekao mandat, te da je sada u statusu neraspoređenog tužioca, podsjetila je na dostavljene biografske podatke. Navela je da je rođena 1957. godine u Foči, Pravni fakultet je završila u Podgorici, prvo zaposlenje je dobila u državnom tužilaštvu u Podgorici i do danas radi u tužilačkoj organizaciji, gdje je prošla sve faze, od stručno-saradničkog staža i polaganja pravosudnog ispita, do 1992. godine, kad je u Skupštini Crne Gore izabrana za zamjenika Opštinskog javnog tužilaštva. Za zamjenika Višeg državnog tužioca u Podgorici izabrana je 2003. godine, nakon toga za vršioca dužnosti Višeg državnog tužioca i kasnije, za Višeg državnog tužioca. U daljem izlaganju, govorila je o dobroj organizaciji za vrijeme rada u tužilaštvu, o uspješnim rezultatima koji su postignuti na

osnovu toga, a koji će, između ostalog, biti sadržani u godišnjem izvještaju o radu tužilaštva. Kao važno, istakla je da je 2011. godine započeta primjena novog Zakonika o krivičnom postupku, kojim je tužilac od suda preuzeo postupak istrage. S tim u vezi, naglasila je da su, po njenoj ocjeni, tužioci opravdali očekivanja i preuzeli ovlaštenja u skladu sa zakonom, uz puno poštovanje prava svih učesnika u krivičnom postupku. Što se tiče Višeg državnog tužilaštva kojim je rukovodila, Vesna Jovičević je naglasila da nije bilo pritužbe na rad u prethodnom periodu, kao ni na postupanje državnih tužilaca u pogledu povrede bilo kog prava. Takođe, u prilog uspješnom radu tužilaca govori podatak da su optužnice potvrđivane u 90% slučajeva. U međuvremenu, nadležnost tužilaštva se proširila na rješavanje krivičnog djela pranja novca i pitanje koruptivnih krivičnih djela. Kao rukovodilac, pokušavala je da riješi tu situaciju, jer u Višem državnom tužilaštvu nedostaje podrška istražnog tima koju specijalni tužilac ima. U slučaju da bude izabrana, naglasila je da bi dala svu podršku za nezavisnost Specijalnog tužilaštva, jer bi se na taj način postigli bolji rezultati u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Na kraju, kao razloge za prijavu, kandidatkinja Jovičević je navela uspješnu karijeru i profesionalno iskustvo, koje je garancija za uspješno vršenje dužnosti VDT-a, kao i iskustvo u radu u krivičnim postupcima.

U uvodnom predstavljanju, kandidat za izbor VDT-a, Stojanka Radović, saopštila je da je rođena 1957. godine u Podgorici, gdje je završila Pravni fakultet, nakon čega se zaposlila u tadašnjem Opštinskom javnom tužilaštvu, položila pravosudni ispit, a 1985. godine izabrana je za zamjenika Opštinskog javnog tužioca i do danas, neprekidno je nosilac tužilačke funkcije. Sada je zamjenik Vrhovnog državnog tužioca u Podgorici. U obavljanju tužilačkog posla bavila se krivičnim gonjenjem svih vrsta kriminala, prošla je mnoge specijalističke obuke i kurseve, završila je kurs o organizovanom kriminalu na Policijskoj akademiji u Danilovgradu, kurs o transnacionalnom organizovanom kriminalu u Češkoj, kurs o zaštiti svjedoka u Lionu, internacionalne studije o transnacionalnom organizovanom kriminalu u Parizu, kao i u Makedoniji, kurs o organizovanom kriminalu i finansijskim istragama. Uradila je više stručnih radova koji su objavljeni u Reviji udruženja za krivično pravo i kriminalnu politiku Crne Gore, zatim u publikaciji Uprave za antikorupciju, radila je kao predavač na Policijskoj akademiji u Danilovgradu, Centru za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije, zatim na mnogim konferencijama, seminarima, obukama, radionicama. U nastavku, istakla je da se njen rad na poziciji specijalnog tužioca, u petogodišnjem mandatu, može cijeliti sa više aspekata uspješnim, kako prilikom organizacije i funkcionisanja tog odjeljenja, tako i sa aspekta obrade broja predmeta i strukture. Svi započeti predmeti, dok je bila na toj poziciji, dobili su sudski epilog i većina se završila osuđujućim presudama. Takođe, naglasila je da se njen rad može cijeliti uspješnim i sa aspekta primjene novih mehanizama ili pravila za suzbijanje organizovanog kriminala, kao što su specijalne istražne radnje, mjere tajnog nadzora, primjena programa zaštite svjedoka, kao i sa aspekta uspostavljanja saradnje. S tim u vezi, mišljenja je da bez uspostavljanja funkcionalne veze između organa gonjenja i presuđenja, kao i međunarodne saradnje, nema uspješnog suzbijanja organizovanog kriminala. Njen rad

ocijenjen je pozitivnim i od strane ekspertske misije OEBS-a, Evropske komisije, a na osnovu saradnje, potekle su inicijative za izmjenu zakonskih propisa u oblasti organizovanog kriminala. Nadležnost Specijalnog odjeljenja proširena je i na slučajeve korupcije, terorizma i ratnih zločina, kada je povećan i broj zamjenika i ostvareni su značajni rezultati.

Osvrćući se na period vršenja funkcije zamjenika VDT-a podsjetila je da je u tom periodu nastavila rad na slučaju „Orlov let“, kao i na slučaju „ubistva policijskog službenika Ščekića“. Iz nadležnosti rada Vrhovnog državnog tužioca, apostrofirala je i zahtjeve za zaštitu zakonitosti, naglašavajući da je od dvadeset podnesenih, Vrhovni sud usvojio osamnaest, kao osnovane. Na kraju, kada je riječ o motivima prijave, istakla je želju da velikim iskustvom i stečenim znanjem doprinese ostvarivanju potpune ustavne funkcije i pozicije VDT-a u društvu.

U uvodnom predstavljanju, kandidat za izbor VDT-a, Goran Rodić, naveo je da je rođen 1960. godine u Sarajevu. Od 1986. do 1995. godine radio je u jugoslovenskom Vojnom tužilaštvu, kao zamjenik vojnog tužioca a, potom, i kao sudija Vojnog suda u Podgorici. Od 1995. godine radi kao advokat u Crnoj Gori, a od 2000. godine na listi je branilaca Suda u Hagu i član je Advokatske komore Međunarodnog tribunala. Takođe, istakao je da se nalazi na listi branilaca pred Državnim sudom Bosne i Hercegovine, da je učestvovao pred visokim Sudom pravde u Londonu, pred Apelacionim sudom u Rimu, te da je postupao u predmetima koji su bili pod velikom pažnjom javnosti tokom cijele svoje karijere. U daljem izlaganju, govorio je o učešću na brojnim seminarima, radionicama, obukama, neophodnim promjenama u tužilaštvu, naročito u pogledu stručnosti, načinu dolaženja do tužilačke funkcije i napredovanju u tužilačkoj karijeri, kao i o potrebi dalje afirmacije profesionalne odgovornosti tužilaca. Kandidat Rodić se, takođe, osvrnuo i na odnos koji tužilaštvo ima sa medijima, gdje je mišljenja, da bi na istom trebalo poraditi, iz razloga što je u interesu tužilaštva da ima dobar odnos sa medijima, koji sa svojim istraživačkim radom samo mogu biti od pomoći. Kao razlog za prijavljivanje na konkurs, naveo je da smatra da bi svojim iskustvom, stručnošću i profesionalnošću mogao da doprinese da se tužilaštvu vrati pozicija i autoritet koji treba da ima na temelju stručnosti nezavisnosti i profesionalnog obavljanja funkcije.

II. Pitanja i odgovori:

Poslanik Milorad Vuletić je prokomentarisao uvodna izlaganja i postavio sljedeća pitanja: Da li je, po mišljenju kandidata, postojeća organizaciona struktura tužilaštva adekvatna i optimalna, a ako nije, šta je to što bi prioritetno pokušali da promijene u cilju efikasnijeg i kvalitetnijeg rada. Drugo pitanje, odnosilo se na dalju borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i šta bi preduzeli u cilju poboljšanja rezultata na suzbijanju istog, kao i na koji način bi ojačali kapacitete tužilaštva, kako bi doprinijeli efikasnijem ispunjenju mjera za Poglavlje 23. Takođe, kada je u pitanju izviđaj, pitanje je sa kojim institucijama se saradnja mora poboljšati, kako bi faza izviđaja bila efikasnija i jača. Na kraju, postavio je pitanje kakav je status Specijalnog

tužilaštva u okviru tužilačke organizacije, te da li treba da funkcioniše potpuno samostalno.

Vesna Jovićević je odgovorila da Specijalno tužilaštvo vidi u okviru tužilačke organizacije, naravno samostalno u smislu vršenja odgovorne funkcije. Što se tiče kapaciteta, u smislu organizacione strukture, smatra da je 13 osnovnih tužilaštava, dva viša i Vrhovno tužilaštvo, dovoljno kada je riječ o prostornom djelovanju, a po pitanju kadrovskih kapaciteta, ima prostora za jačanje. Podsjetila je poslanike da je u toku proces izbora rukovodilaca državnih tužilaštava, nakon čega slijedi proces izbora državnih tužioca i to će biti ozbiljan rad za novoizabrani Tužilački savjet, nakon kojeg se mora doći do optimalnih rezultata.

Stojanka Radović, vezano za saradnju sa institucijama radi poboljšanja faze izviđaja, istakla je da, kao član VDT-a, učestvuje u realizaciji godišnjeg programa kontrole rada nižih tužilaštava, te da su u svakodnevnoj komunikaciji uočene neke slabe tačke kod izviđaja, i to ne kod svih, već kod pojedinih djelova tužilačke organizacije. Kao rezultat te kontrole, u nekim tužilaštvima postoje i odbačaji krivičnih prijava koji su podnešeni od strane policije, što ukazuje na to da koordinacija i timski rad nijesu dobri, te se, u tom dijelu, saradnja mora unaprijediti. Takođe, naglasila je da bi, ako bi bila izabrana, preduzela sve mjere da rad tužilaštva učini efikasnijim i transparentnijim, kroz osnivanje službe za odnose sa javnošću u okviru VDT-a, ili periodičnim organizovanjem pres konferencija i izvještavanjem oko aktuelnih problema. Kroz ovlašćenja propisana poslovnica o radu, našla bi prostor da rukovodioci državnih tužilaštava češće održavaju kolegijume i sjednice na kojima bi se raspravljala aktuelna pitanja i problemi u radu svih tužilaštava. Takođe, na taj način bi se moglo doći do toga da se tužiocima iz tužilaštva gdje je manji obim posla, upute na ispomoć kod tužilaštva sa većim obimom posla, a u slučajevima gdje nema tih mogućnosti, bilo bi prostora da se iz redova zamjenika Vrhovnog državnog tužioca upute na mjesta gdje je potrebno pružiti pomoć. Na kraju, istakla je da bi više pažnje posvetila internet prezentaciji tužilaštava, pritužbama građana, saradnji na međunarodnom planu, kroz sklapanje bilateralnih i multilateralnih sporazumima, kao i saradnji sa vrhovnim državnim tužiocima zemalja iz okruženja i članica EU.

Kandidat Goran Rodić smatra da je preduslov za bilo kakve promjene u tužilaštvu isključivo edukacija. S tim u vezi, tužilac treba da bude osposobljen i stručan, efikasan, profesionalan i nezavisan, sposoban da rukovodi cjelokupnim procesom, što će reći da nikakve posebne sporazume nije potrebno praviti sa bilo kojom od državnih institucija i organa koje po prirodi stvari učestvuju u istom. Kao viši organ, tužilac mora da rukovodi sa policijom u izviđajima i operacijama prikupljanja dokaza, mora i da pomogne policiji, koja takođe nije na zavidnom nivou stručnosti i obučenosti, standardima, tehnikama dokazivanja, gdje objektivno, i zbog nedovoljne edukacije i nedovoljnih materijalnih sredstava, to nije na nivou na kojem bi trebalo biti, pogotovo imajući u vidu sa kakvim oblicima kriminala se u 21. vijeku srećemo, kada je tehnologija znatno napredovala. Što se tiče Specijalnog tužilaštva, mišljenja je da bi na određen

način trebalo biti nezavisno, ali u sklopu VDT-a, tako da je apsolutno protiv toga da tužilaštvo, koje bi se bavilo organizovanim kriminalom, korupcijom, terorizmom, ratnim zločinima, bude posebno, samostalno tijelo. Na kraju, naveo je da kadrove treba podmlađivati, jer je taj posao kao zanat, koji se uči vremenom i praksom, tako da posebnu pažnju treba posvetiti edukaciji i stručnosti.

Poslanica Azra Jasavić je prokomentarisala odgovore, ističući da je pitanje izbora VDT-a krucijalno u evropskim integracijama, što je ujedno i pitanje ostvarivanja elementarnih prava i sloboda građana Crne Gore. S tim u vezi, postavila je pitanje kakvi su, po mišljenju kandidata, rezultati u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije na visokom nivou i da li bi, u cilju rješavanja ovih pitanja, bili spremni da predlože mjere tajnog nadzora i prema premijeru i visokim funkcionerima koji vrše vlast. U odnosu na ovo pitanje, poslanica Jasavić je mišljenja da bez kvalitetnih mjera tajnog nadzora i bez lične hrabrosti tužioca da kaže da je on neko ko može da kontroliše i premijera i poslanike, sa stanovišta primjene zakona i Ustava, nemamo šta da tražimo.

Drugo pitanje odnosilo se na planiranje aktivnosti povodom rješavanja afere Listing, Telekom, privatizacije KAP-a, krađe struje, a posebno afere Snimak, koja je u kontinuitetu vezana za zloupotrebu državnih resursa od strane vladajuće strukture. Posebno je postavila pitanje koleginicama iz tužilaštva, koji su to slučajevi, u pozitivnom smislu, obilježili njihove karijere, a da su pravosnažno okončani, jer je evidentno da su rezultati borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije na visokom nivou nezavidni, te sa tog stanovišta smatra da dometi svih koji su radili u tužilaštvu nijesu dovoljni, te koji je razlog tome.

Podsjećajući da tužilaštvo Republike Srbije upravo radi na istrazi oko slučajeva „Štrpci“ i „Srebrenica“, pitala je - kako kandidati vide saradnju našeg tužilaštva sa tužilaštvom Republike Srbije po pitanju utvrđivanja odgovornih za ratne zločine, te šta misle da bi u tom dijelu trebalo još uraditi.

Na kraju, poslanica Jasavić je postavila pitanje gospođi Radović, da li je bila tužilac kada su određivane mjere tajnog nadzora nad sudijama Višeg suda u Podgorici, te šta je sa tim slučajem i zašto smo, kao epilog, imali situaciju da su neki od tih sudija napredovali i otišli u advokate.

Naglašavajući da kao viši državni tužilac, nije bila u prilici da prati rezultate i ostvarivost planova u pomenutom pravcu, osim kroz godišnje izvještaje o radu, **kandidatkinja Vesna Jovičević**, na osnovu statističkih podataka, smatra da se na suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala moglo i više postići, tim prije što smo u tom pravcu imali i konstatacije predstavnika Evropske komisije. Mišljenja je da se kroz formiranje Specijalnog tužilaštva može doprinijeti boljim rezultatima rada, te da je neophodno objediniti borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije u okviru tog odjeljenja, koje je, potrebno kadrovski ojačati i izabrati ljude koji imaju iskustvo i senzibilitet da prepoznaju ovu vrstu krivičnih djela i procesuiraju ih. Što se tiče preduzimanja mjera tajnog nadzora, odgovorila je da bi ih sprovodila u skladu sa

zakonom, kako je i uvijek postupala, te ukoliko bi se ispunili uslovi nad bilo kojim građaninom za primjenom mjera, normalno je da spremnost uvijek postoji.

Kandidatkinja Stojanka Radović je, između ostalog, istakla da je kao specijalni tužilac radila na slučaju neovlašćene trgovine narkoticima sa Italijom, a saradnja sa njihovim tužilaštvom se sprovodila na osnovu Evropske konvencije o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima. U svom radu imala je slučaj trgovine ljudima, kada je ostvarena saradnja i sa nadležnim organima Ukrajine, pa slučaj falsifikovanja novca za koji su dobili podatke od strane obavještajnih službi, zatim, 2006. godine, slučaj „Orlov let“, kada su prvi put primjenjene mjere praćenja razgovora svih službenih lica, pa slučaj ubistva Šćekića iz 2005. godine.

Kandidat Goran Rodić, naglašavajući da samo iz godišnjih izvještaja o radu tužilaštva ima uvid u podatke o angažovanju Tužilaštva na suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala, ipak konstatuje da je korupcija evidentna i ozbiljan problem koji razjeda društva. S tim u vezi, mišljenja je da je evidentno da postoje prijave sitnijih slučajeva korupcije, ali nema prijavljenih slučajeva korupcije na visokom nivou, uprkos činjenici što o njima možemo svi posvjedočiti. Takođe, mišljenja je da nije problem samo u tužilaštvu, tu su i policija, Uprava za sprječavanje pranja novca, bankarski sektor i drugi društveni činioci, s tim što bi svima trebalo da koordinira tužilaštvo. S tim u vezi, smatra da naše tužilaštvo nije dovoljno obučeno i osposobljeno za rad na slučajevima organizovanog kriminala. S jedne strane, pitanje je koliko imaju stručnjaka koji bi im pomogli u raznim oblastima, a primjetno je da tužiocu nedostaju i finansijska sredstva, odnosno da je budžet nedovoljan da bi se tehnički i administrativno opremili. Što se tiče spremnosti za preduzimanje mjera tajnog nadzora, uz podsjećanje da se uz otkrivanje kriminala radi i o zadiranju u ljudske slobode, istakao je da bi postupao kako prema građanima, tako i prema funkcionerima.

Poslanik Genci Nimanbegu postavio je pitanja kandidatima Jovićević i Radović - da li mogu navesti primjer da je tužilaštvo pokrenulo optužni predlog ili krivičnu prijavu za bilo koju malverzaciju u slučaju privatizacije u Crnoj Gori. Drugo pitanje upućeno je svim kandidatima, kako komentarišu da je u Ulcinju, tek nakon 23 godine, za opštinskog državnog tužioca izabrana Albanka, te šta bi uradili po osnovu povećanja učešća pripadnika manjinskih zajednica. Na kraju, postavio je pitanje kandidatima šta bi uradili povodom pokušaja političkog uticaja u tužilaštvu.

Vesna Jovićević je dala sljedeći odgovor: kao viši državni tužilac, nije imala dodira sa krivičnim djelima privatizacije, ali je kroz neke druge faze bila u prilici da se sretne sa krivičnim djelima koja se danas tretiraju kao koruptivna, a tada su bile zloupotreba službenog položaja na svim nivoima.

Što se tiče kolegice iz Ulcinja, istakla je da joj je bilo zadovoljstvo i da je predložila i da iskaže saglasnost prilikom izbora. Što nije ranije bilo sličnih izbora, može se tumačiti i nedostatkom prijava kvalitetnog kadra. Kada je riječ o političkom uticaju, Vesna Jovićević je odgovorila da je tužilačka organizacija samostalan državni organ, a za sebe može reći da na nju takvih uticaja nije bilo.

Kandidatkinja Stojanka Radović je mišljenja da rad državnog tužilaštva mora biti transparentan, kako bi javnost zaključila da li je bilo političkog uticaja, a ona za sebe kaže da na nju nije bilo uticaja.

Što se tiče slučajeve privatizacije, podsjetila je da je obrazovana komisija tužilaca, koja treba da ispita svaki slučaj koji je bio u nadležnosti svih tužilaštava u Crnoj Gori i da ih ponovo razmotri, ali njoj nijesu poznati rezultati rada, jer nije bila član, a ako bi dobila mjesto VDT-a i u tom dijelu bi preduzela odgovarajuće aktivnosti. Stojanka Radović je mišljenja da se u Tužilaštvu i sada velika pažnja posvećuje edukaciji kadrova, a postoji i edukacija na nacionalnom nivou, zatim preko Centra za edukaciju nosilaca pravosudnih funkcija, Udruženja tužilaca, a pomoć imaju i od mnogih međunarodnih misija i projekata, koji pružaju i stručnu i finansijsku pomoć.

U dodatnom odgovoru, **Vesna Jovičević** je navela da je utisak o netransparentnosti rada Tužilaštva, posljedica nedovoljnog poznavanja Zakona o državnom tužilaštvu, po kome su jedino Vrhovni državni tužilac, ili lice koje on ovlasti, ovlašćeni da daju informacije.

Goran Rodić je, vezano za politički uticaj, odgovorio je da je tužilac ličnost koja mora da prati društvene procese i mora se sretati sa predstavnicima Vlade, poslanicima i privrednicima, a kroz posao ili konkretne predmete u praksi, lako se može cijiniti eventualni politički ili bilo koji drugi uticaj. Dalje je mišljenja da se, uz svo uvažavanje onog što su prethodno rekle koleginice, srljanje koje je napravljeno u predmetima ratnih zločina u Crnoj Gori, ne može objasniti neznanjem u tužilačkoj organizaciji, te da ne želi ni da vjeruje da je u pitanju nestručnost, već je, po njemu, sigurno bio u pitanju politički uticaj. Takođe je mišljenja da na ovim prostorima politika još uvijek dominira nad pravom, što, naravno, nije dobro.

Poslanica Azra Jasavić je prokomentarisala diskusiju i postavila dodatno pitanje, vezano za iskaz kandidatkinje Radović da je imala dobru saradnju sa organima otkrivanja, kao i za pomenuti slučaj Orlov let, bilo je zabrinjavajuće da je crnogorskoj javnosti, smo dva dana prije izbora, objavljeno otkrivanje tog slučaja, što je za nju kao pravnik bilo jako uvredljivo, sa stanovišta zloupotrebe organa otkrivanja i gonjenja u predizborne svrhe vladajuće strukture. S tim u vezi, postavila je pitanje je da li je to, po njenom mišljenju, bilo primjereno, te šta bi uradila da je mogla uticati, eventualno oko tog objavljivanja.

Na pitanje poslanice Jasavić, **Stojanka Radović**, je objasnila da je akcija „Orlov let“ realizovana uoči parlamentarnih izbora u septembru 2006. godine, iz razloga što su na informacije prikupljene mjerama tajnog nadzora i drugih materijala ukazivale da su okrivljeni upravo na dan parlamentarnih izbora planirali izvršiti teroristički akt na tom području gdje su djelovali i to je bio razlog zbog kog se upravo tada pristupilo realizaciji. S tim u vezi, istakla je da je na ovom slučaju zakonito postupano te da nema osnova za bilo kakve i bilo čije prigovore. Ona može, kako je rekla, da pogleda u oči svakog od tih okrivljenih lica, te da je predmet odrađen kvalitetno i sa puno dokaznog materijala.

Na pitanje poslanice **Azra Jasavić** - kako objašnjava činjenicu da je u jednom od krivičnih predmeta za ratne zločine, „Bukovica“ je u pitanju, pomenut, kao materijalni propis, Rimski statut koji je stupio na snagu tek 2002. godine, te da li je nešto povodom tog propusta u radu državnog tužilaštva preduzeto, sa stanovišta utvrđivanja profesionalne odgovornosti tužilaca koji su to previdjeli i na taj način doveli u poziciju sud da ima izgovor zato što nije utvrđena krivična odgovornost, **Stojanka Radović je odgovorila** da su istrage, ne samo u tom slučaju, nego i u ostalim, započete u nadležnosti višeg državnog tužilaštva, a sredinom 2008. godine, nadležnost Specijalnog odjeljenja se proširila i na krivično gonjenje ratnih zločina. Tada su istrage iz više nadležnosti prenijete u Specijalno odjeljenje i urađene su optužnice za Kaluđerski laz i Morinj, koje je ona potpisala. Slučaj Bukovice je takođe prenijet, ali je nastavljena istraga, a ona je, po isteku mandata, prešla u Vrhovno državno tužilaštvo. Kasnije je došlo do optuženja, a sada imamo i pravosnažnu presudu, nakon čega je podnešen zahtjev za zaštitu zakonitosti i na kraju, imamo odluku Vrhovnog suda. S tim u vezi, mišljenja je da je pravilan stav Vrhovnog suda, jer naša ustavna odredba kaže da se krivična i druga kažnjiva djela utvrđuju prema zakonu koji je važio u vrijeme izvršenja krivičnog djela.

Poslanik Rifat Rastoder je, ističući da se na osnovu presuda u procesuiranim slučajevima ratnih zločina može steći utisak da je Crna Gora bila potpuno izvan posljednje tragične jugoslovenske ratne drame što, naravno, nije tačno, pitao šta je po njihovom mišljenju uzrok takvoj neadekvatnoj slici.

U kontekstu primjene odredaba međunarodnog prava, pitao je za mišljenje o tome zašto nadležni sud nije iskoristio mogućnost da sam ispravi eventualne propuste Tužilaštva, odnosno ima li sve to veze sa političkim uticajem, kako je to neko već neko rekao. S tim u vezi, dodatno je postavio pitanje o odnosu i saradnji tužilaštva i suda, u kontekstu razjašnjavanja slučajeva sa elementima mogućih zločina i elementima korupcije i organizovanog kriminala.

Goran Rodić smatra da se olako ušlo u procese sa elementima ratnih zločina. U pitanju je, smatra, ne samo nepoznavanje međunarodnih normi, već su se dešavale greške u presudama, na nivou abecede, a na koje su, kao branioci, ukazivali tužiocu i sudu. Na drugoj strani i protek vremena, uz neadekvatno i nepotpuno obezbijeđenje dokaza prouzrokovao je probleme. Pri tom, naglasio je da ne tvrdi da zločina nije bilo, ali sa tim se trebalo na mnogo ozbiljniji način baviti i istražiti, pa tek onda ući u optuženje, a ne da ljudi poslije trogodišnjeg zatvora, dobiju oslobađajuću presudu, pa ceh plaća država i građani Crne Gore. Pogotovu je, u tom smislu, karakterističan predmet u slučaju „Kaluđerski laz“, gdje u startu, jednog dokaza za takvo optuženje nije bilo. Moglo se, eventualno, cijeliti krivično djelo povreda patrolne, stražarske ili druge slične službe sa smrtnim posljedicama, u vrijeme ratnog stanja, smatra Rodić.

Na osnovu obavljenog konsultativnog saslušanja kandidata sa Liste kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove za izbor Vrhovnog državnog tužioca

Crne Gore, Odbor je na 44. sjednici, održanoj 10. marta 2014. godine, konstatovao:

– da je Tužilački savjet **u skladu sa članom 31a** Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužilaštvu, raspisao Javni poziv za izbor Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore, koji je objavljen 22. oktobra 2013. godine u „Službenom listu Crne Gore“ i dnevnom listu „Pobjeda“.

– da je **u skladu sa članom 36 stav 2** Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužilaštvu, Tužilački savjet 29. novembra 2013. godine Skupštini Crne Gore dostavio obrazloženi **Predlog Tužilačkog savjeta za izbor Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore sa biografskim podacima i Listom kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove za izbor Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore** koji je usmjeren matičnom Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu 2. decembra t.g.

– **da je na 34. sjednici Odbora**, održanoj 11. decembra 2013. godine, realizovano Konsultativno saslušanje kandidata predloženog od strane Tužilačkog savjeta, prof. dr Branka Vučkovića, u skladu sa članom 135 stav 2 Ustava Crne Gore i 73 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore. Shodno članu 40 i članu 69 stav 1 i 2, predsjednik Odbora je predložio da se Odbor izjasni o Predlogu za izbor Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore koji je podnio Tužilački savjet. Većina članova Odbora odlučila je, međutim, da se o ovom Predlogu ne treba izjašnjavati, te je shodno istoj odluci Skupštini dostavljen Izvještaj o saslušanju kandidata bez konkretnog stava o predloženom kandidatu.

– da je, nakon što predloženi kandidat dr Branko Vučković- na sjednici Skupštine Crne Gore od 27. decembra 2013. godine – nije dobio potrebnu većinu glasova, **na 44. sjednici Odbora**, održanoj 10. marta t.g. realizovano Konsultativno saslušanje kandidata sa Liste kandidata koji ispunjavaju zakonske uslove za izbor Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore: Vesne Jovičević, Stojanke Radović i Gorana Rodića.

Analogno postupanju u slučaju prethodnog kandidata, ni o novosaslušanim kandidatima za VDT-a Odbor se nije izjašnjavao, te se Skupštini Crne Gore dostavlja Izvještaj sa obavljenog saslušanja bez konkretnog stava.

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine određen je poslanik **Rifat Rastoder**, predsjednik Odbora.

Sjednica je završena u 13 sati i 10 minuta.

Zapisnik sačinila:
Sekretarka Odbora
Slavica Mirković

Predsjednik Odbora
Rifat Rastoder